

คู่มือคำอธิบายประกอบ

กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง ตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕

คำอธิบายประกอบ

กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย
อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง ตำบลสารภี อำเภอสารภี
จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ได้มีพระราชดำรัสสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อครั้งทรงเสด็จไปเปิดห้องเรียนคอมพิวเตอร์
พระราชทาน ณ ศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์บุคคลปัญญาอ่อน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ ในคราวเสด็จเสวยพระกระยาหารค่ำ
ณ ศูนย์สุขภาพ ธารินจินดา อำเภอเมืองเชียงใหม่ว่า

“ฝากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ อย่าให้ใครตัดต้นยางที่ถนนเชียงใหม่-ลำพูน
เพราะไม่มีที่ไหนอีกแล้ว”

สารบัญ

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา

๗

ความสำคัญ

๘

ส่วนที่ ๒

ส่วนที่ ๓

การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครอง
สิ่งแวดล้อม

๑๒

สภาพปัญหาในปัจจุบัน

๑๙

ส่วนที่ ๔

ส่วนที่ ๕

สรุปสาระสำคัญของมาตรการ
คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

๒๒

รายละเอียดและคำอธิบาย
ประกอบกฎกระทรวง

๒๖

ส่วนที่ ๖

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากสมาคมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม สมาคมนักผังเมืองไทย สมาคมสถาปนิกชุมชนเมืองไทย และสมาคมภูมิสถาปนิกประเทศไทย มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ ขอให้สนับสนุนแนวทางในการอนุรักษ์ และปรับเปลี่ยนการใช้งานถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน ให้เป็น **“ถนนสายอนุรักษ์ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์”** ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา) สั่งการให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

ส่วนที่ ๒

ความสำคัญ

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ หรือถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน เป็นเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมต่อระหว่างเมืองเชียงใหม่และเมืองลำพูน เป็นถนนที่มีลักษณะโดดเด่นและเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญ เนื่องจากมีต้นยางนาขนาดใหญ่กว่า ๑๐๐ ปี เรียงรายอยู่ริมสองข้างทางตลอดแนวนอนในพื้นที่ของจังหวัดเชียงใหม่และต้นขี้เหล็กในพื้นที่ของจังหวัดลำพูน ซึ่งถือได้ว่าเป็นถนนสายประวัติศาสตร์มีคุณค่าและมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนานตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ และจากสถานการณ์และประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อจำนวนของต้นยางนาและต้นขี้เหล็กที่เคยมีสภาพแวดล้อมดั้งเดิมที่สวยงามอันเป็นเอกลักษณ์ของเมืองกลับเสื่อมสภาพลงอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขและป้องกันปัญหาดังกล่าวโดยอาศัยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งได้กำหนดเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยเป็นกลไกทางกฎหมายที่สำคัญกลไกหนึ่งในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ที่มีเจตนารมณ์เพื่อป้องกัน สงวน บำรุงรักษา และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อยู่ได้อย่างสมดุลตามธรรมชาติ และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน รวมถึงฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมในพื้นที่ ทั้งนี้ การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จะเป็นมาตรการเสริมให้กฎหมายอื่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนั้นสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำรัสสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อครั้งทรงเสด็จไปเปิดห้องเรียนคอมพิวเตอร์พระราชทาน ณ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพบุคคลปัญญาอ่อน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ ในคราวเสด็จเสวยพระกระยาหารค่ำ ณ ศูนย์สุขภาพพระรินจินดา อำเภอเมืองเชียงใหม่ว่า **“ฝากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ อย่าให้ใครตัดต้นยางที่ถนนเชียงใหม่-ลำพูน เพราะไม่มีที่ไหนอีกแล้ว”**

ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองต้นยางนา และต้นขี้เหล็ก และฟื้นฟูรักษาความสมบูรณ์ของต้นยางนา และต้นขี้เหล็กดั้งเดิม รวมทั้งคุณภาพสิ่งแวดล้อมริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ หรือถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ ซึ่งประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในท้องที่ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง และตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และในท้องที่ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และขยายระยะเวลาใช้บังคับ ๒ ปี ถึงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕ ต่อมาคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการร่างกฎกระทรวงเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ลงนามในกฎกระทรวงดังกล่าว เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ และกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง ตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๑๖ ก ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๕ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

เหตุผลในการปรับจากประกาศกระทรวงฯ เป็นกฎกระทรวง

คณะกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งคณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในท้องที่ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง และตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และในท้องที่ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน พ.ศ. (ฉบับใหม่) และให้นำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยให้ปรับจากร่างประกาศกระทรวงฯ เป็นร่างกฎกระทรวง ด้วยเหตุว่าเมื่อแรกเริ่มประกาศเพื่อคุ้มครองพื้นที่ต้นยางนา และต้นขี้เหล็กที่มีความวิกฤต หลังจากได้มีการบังคับใช้กฎหมายผ่านมาระยะหนึ่งและได้มีการติดตามประเมินผลแล้ว พบว่าต้นยางนาและต้นขี้เหล็กมีการดูแลฟื้นฟูจนมีสภาพดีขึ้น ต่อไปจึงเป็นเรื่องของการอนุรักษ์ต้นยางนา และต้นขี้เหล็กจึงเป็นไปตามข้อกำหนดในมาตรา ๔๓ ให้จัดทำเป็นกฎกระทรวง ซึ่งพิจารณาตามมาตรา ๔๓ แล้ว บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน มีระบบนิเวศของต้นยางนาและต้นขี้เหล็กที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้โดยง่ายและเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติอันควรค่าแก่การอนุรักษ์ตลอดไป เนื่องจากพื้นที่บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน เป็นถนนสายที่มีคุณค่าและความสำคัญทางประวัติศาสตร์มาเกือบ ๒๐๐ ปี มีลักษณะที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงได้แบบอย่างมาจากยุโรปในการปลูกต้นไม้ตามแนวถนนทั้งสองข้างทาง โดยปลูกต้นยางนาในจังหวัดเชียงใหม่ และต้นขี้เหล็กในจังหวัดลำพูน เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการเชื่อมโยงและแบ่งเขตเมือง

กฎกระทรวง

กำหนดให้พื้นที่ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง ตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๑๖ ก ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ประกาศกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ยกเลิกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ขยายระยะเวลาการใช้บังคับประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในท้องที่ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง และตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และในท้องที่ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๕๗ ง ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๕

ส่วนที่ ๓

การประกาศเขตพื้นที่ คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

กฎกระทรวงฉบับนี้ ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยใช้มาตรา ๔๓ เป็นฐานในการกำหนดเขตพื้นที่ และใช้มาตรา ๔๔ เป็นฐานในการกำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยเป็นกลไกทางกฎหมายอย่างหนึ่งที่สามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการยับยั้งการดำเนินการหรือส่งเสริมการดำเนินการใด ๆ อันเป็นการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ หรือถนนสายเชียงใหม่ – ลำพูน ในบริเวณพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน

๑. เจตนารมณ์ของการออกกฎกระทรวง

- ๑.๑ เพื่อฟื้นฟูและรักษาความสมบูรณ์ของต้นยางนา และต้นขี้เหล็กเดิมและคุณภาพสิ่งแวดล้อมริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ (ถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน) ไว้เป็นมรดกของท้องถิ่น
- ๑.๒ เพื่อให้มีการควบคุมคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณสองฟากถนนสายดังกล่าวให้เหมาะสมกับการเป็นถนนสายประวัติศาสตร์
- ๑.๓ เพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ถนนสายนี้ให้เป็นถนนสายประวัติศาสตร์ของประเทศ
- ๑.๔ เป็นกฎหมายและมาตรการเสริมกฎหมาย ระเบียบ ตามกฎหมายอื่น ๆ ในการป้องกันรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. การกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนที่ ๓ เขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดมาตราที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

มาตรา ๔๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร หรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไปหรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้โดยง่าย หรือเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์และพื้นที่นั้นยังมิได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม”

มาตรา ๔๔ บัญญัติว่า “ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๔๓ ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ไว้ในกฎกระทรวงด้วย

- (๑) กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติหรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
- (๒) ห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใดๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ของพื้นที่นั้นจากลักษณะตามธรรมชาติหรือเกิดผลกระทบต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
- (๓) กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการรัฐวิสาหกิจหรือเอกชนที่จะทำการก่อสร้างหรือดำเนินการในพื้นที่นั้นให้มีหน้าที่ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- (๔) กำหนดวิธีการจัดการโดยเฉพาะสำหรับพื้นที่นั้น รวมทั้งการกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการร่วมมือและประสานงานให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติหรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่นั้น
- (๕) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่นๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพของพื้นที่นั้น”

มาตรา ๔๕ บัญญัติว่า “ในพื้นที่ใดที่ได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ เขตผังเมืองรวม เขตผังเมืองเฉพาะ เขตควบคุมอาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือเขตควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ไว้แล้ว แต่ปรากฏว่ามีสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรุนแรงเข้าขั้นวิกฤต ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขโดยทันที และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ไม่มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่สามารถที่จะทำการแก้ไขปัญหาได้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีขออนุมัติเข้าดำเนินการเพื่อใช้มาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามมาตรา ๔๔ ตามความจำเป็น และเหมาะสมเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาในพื้นที่นั้นได้

เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครอง และกำหนดระยะเวลาที่จะใช้มาตรการคุ้มครองดังกล่าวในพื้นที่นั้น

การขยายระยะเวลาตามประกาศในวรรคสองให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

๓. การดำเนินงานตามมาตรการ คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่เห็นสมควรให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สูงกว่ามาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา ๓๒ เป็นพิเศษ สำหรับในเขตอนุรักษ์หรือเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตพื้นที่ตามมาตรา ๔๕ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙”

มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า “เมื่อได้ประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้แจ้งให้จังหวัดนั้นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดแต่ถ้ามีเหตุอันสมควร คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกตามความเหมาะสม การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามมาตรา ๖๐ มารวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดด้วย

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ แต่ประสงค์จะดำเนินการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดของตน ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดนั้น อาจจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก็ได้”

๔. บทกำหนดโทษในเขตพื้นที่ คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๙๙ บัญญัติว่า “ผู้ใดบุกรุกหรือครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเข้าไปกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์หรือก่อให้เกิดมลพิษอันมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๐๐ บัญญัติว่า “ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๔ หรือตามประกาศของรัฐมนตรียตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้เพิ่มเติมเกี่ยวกับบทลงโทษ ตามมาตรา ๑๑๐/๑ และมาตรา ๑๑๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนี้

มาตรา ๑๑๐/๑ บัญญัติว่า “รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบในเขตกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม”

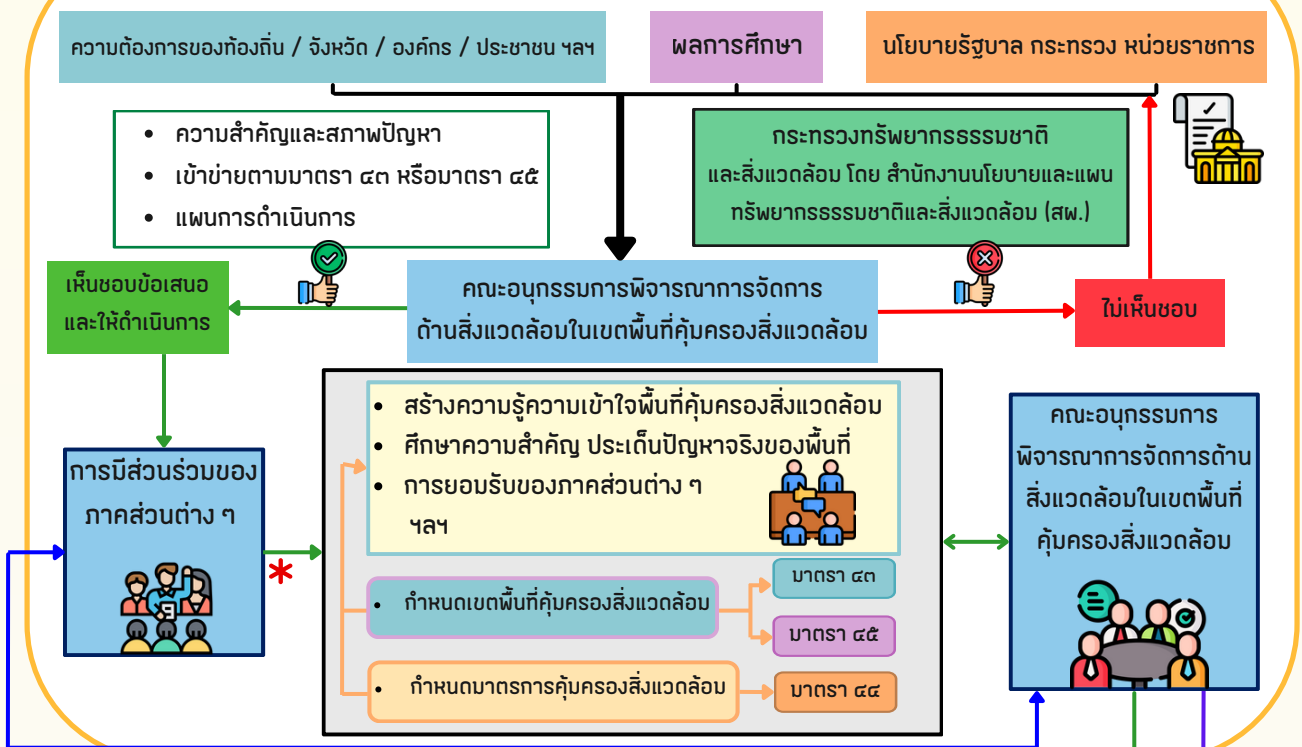

มาตรา ๑๑๐/๒ บัญญัติว่า “บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินสองปี ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้”

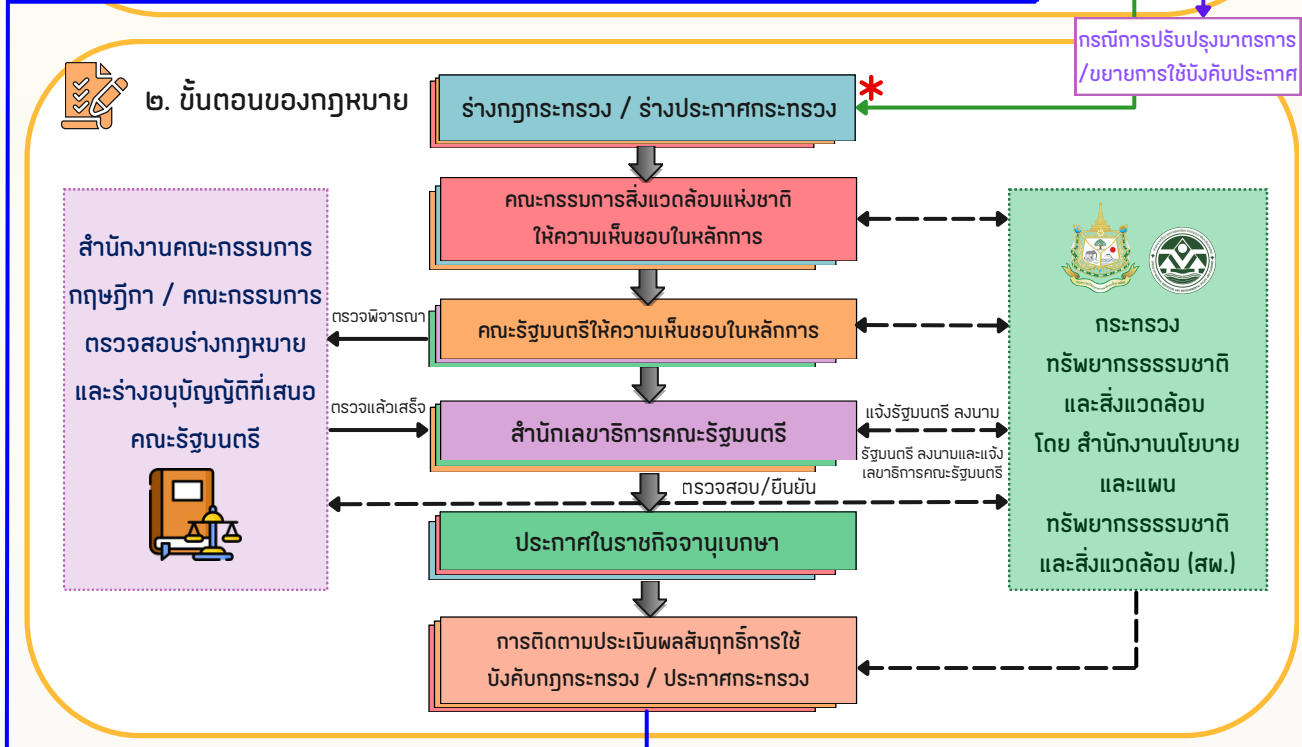
ขั้นตอนการประกาศเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

๑. ขั้นตอนการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

๒. ขั้นตอนของกฎหมาย

หมายเหตุ : การดำเนินการในขั้นตอนการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในแต่ละขั้นตอนจำเป็นต้องดำเนินการหลายครั้ง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ

* ดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตาม ๑. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒. กฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕

ขั้นตอนและระยะเวลาในการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๔

สภาพปัญหา ในปัจจุบัน

ปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน เพิ่มมากขึ้นรวมทั้งมีการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบ ไม่เอื้อต่อการอนุรักษ์ให้เป็นถนนสายประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เขตทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการร้านค้า และการบริการต่าง ๆ ประกอบกับปริมาณการจราจรที่หนาแน่นมากขึ้น ไม่มีพื้นที่เขตทางเพียงพอสำหรับทางคนเดิน เนื่องจากใช้พื้นที่เขตทางเป็นที่จอดพาหนะหน้าสถานประกอบการริมถนน ทำให้ถนนที่สร้างไว้เดิมคับแคบ อีกทั้งต้นยางนาและต้นขี้เหล็กมีลำต้นใหญ่โตสูงมาก เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดของการขยายถนน ประชาชนที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินริมถนนที่มีต้นยางนาและต้นขี้เหล็กอยู่จึงพยายามทำลายด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ต้นยางนาและต้นขี้เหล็กค่อย ๆ ตายและโค่นล้มลงมาภายหลัง ทำให้จำนวนของต้นยางนาและต้นขี้เหล็กลดจำนวนลงไปมาก และมีสภาพต้นไม่สมบูรณ์ ซึ่งมีผลให้สภาพของต้นยางนาและต้นขี้เหล็กที่เคยมีสภาพแวดล้อมดั้งเดิมที่สวยงามอันเป็นเอกลักษณ์ของเมืองกลับเสื่อมสภาพลง ซึ่งสถานการณ์และประเด็นปัญหาที่พบ สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัญหาที่พบ

๑.

ความหนาแน่นของชุมชน

มีการขยายตัวของธุรกิจการค้ามากขึ้น พื้นที่จอดรถน้อยลง จึงจำเป็นต้องใช้พื้นที่จอดรถเพิ่มมากขึ้น ลักษณะของเขตทางตลอดแนวถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน มีความกว้างไม่เท่ากันตลอดแนวถนน ส่งผลให้การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ รุกล้ำเข้ามาประชิดโคนต้นยางนาและต้นขี้เหล็ก

๒.

การบุกรุกพื้นที่ตามเขตทาง

ถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน ซึ่งในอดีตสภาพแวดล้อมเป็นทุ่งนาและพื้นที่โล่ง รากของต้นไม้ สามารถซ่อนไขหูดับธาตุอาหารไปเลี้ยงลำต้นได้ง่าย แต่ปัจจุบันมีการปรับปรุงผิวการจราจรด้วยซีเมนต์และยางมะตอย มีการก่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างวางสิ่งของหรือสินค้า การติดป้ายโฆษณา วางท่อระบายน้ำและเพาซยะในพื้นที่เขตทางมากขึ้น ทำให้มีการบุกรุกพื้นที่เขตทางเพื่อใช้ประโยชน์

๓.

การติดตั้งระบบสาธารณูปโภค

โดยเฉพาะระบบไฟฟ้า โทรศัพท ประปา และท่อระบายน้ำ รวมทั้งการติดตั้งระบบสัญญาณจราจรซึ่งเป็นการดำเนินการในพื้นที่เขตทางทั้งสิ้น จึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อต้นยางนาและต้นขี้เหล็กมาอย่างต่อเนื่อง

การทำลายของมนุษย์

๔.

เป็นการกระทำทั้งโดยเจตนา และมีได้เจตนาเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ต้นยางนา และต้นขี้เหล็กมีจำนวนลดลงไปเรื่อยๆ เช่น การเทกกิ่งของเหลว การราดน้ำร้อน น้ำทิ้งจากร้านค้า การตอกติดตั้งป้ายโฆษณา การเทปูนซีเมนต์ประชิดโคนต้น การทิ้งขยะ สารพิษ การใช้ลวดผูกต้นยางนาและต้นขี้เหล็ก ทำราวตากผ้า เป็นต้น โดยสาเหตุการทำลายต้นยางนาและต้นขี้เหล็กที่สำคัญ คือ การขุดเจาะลำต้น เพื่อทำให้ต้นยางนาและต้นขี้เหล็กตายเร็วขึ้น การตอกลิ่มไม้ไผ่ตลอดแนวลำต้น การเจาะลำต้น แล้วใส่กำมะถันหรือสารเคมีอื่น ๆ ทำให้ต้นยางนาและต้นขี้เหล็กค่อย ๆ ยืนต้นตาย ในที่สุด

๕.

ปัญหาสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์

การใช้ประโยชน์ที่ไม่เหมาะสม เช่น การติดตั้งป้าย อยู่ซ่อมรถ ที่มีการจอดรถไม่เป็นระเบียบ การตั้งตู้โทรศัพท์ การติดตั้งเครื่องหมายจราจร การติดตั้งป้ายโฆษณาต่าง ๆ เป็นต้น แม้ว่าการกระทำเหล่านี้จะไม่ทำให้ต้นยางนาและต้นขี้เหล็กตายโดยทันที แต่เป็นการกระทำที่ทำให้สูญเสียสภาพภูมิทัศน์ของความเป็นถนนสายประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่

๖.

ขาดองค์ความรู้ ฐานข้อมูลในการบูรณาการ

การจัดการต้นยางนาและต้นขี้เหล็ก การทำลายจากศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลง ปลวกกัดกินตามลำต้น พืชกาฝาก เช่น ต้นโพธิ์และเห็ดราที่ทำลายเนื้อไม้ เป็นต้น รวมถึงขาดการบำรุง รักษาดูแลใส่ปุ๋ย การป้องกันโรค และการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่อง

๗.

ภัยธรรมชาติ

ความรุนแรงมากขึ้นของลมพายุ และฝน ทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงบริเวณต้นยางนา และต้นขี้เหล็กเกรงกลัวอันตรายที่อาจเกิดขึ้นทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน จึงพยายามที่จะลดหรือบรรเทาความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นดังกล่าว โดยการทำลายต้นยางนาและต้นขี้เหล็ก

ส่วนที่ ๕

สรุปสาระสำคัญของมาตรการ คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ขอบเขต

ขอบเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน ตามกฎกระทรวง ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง ตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน และการกำหนดพื้นที่บริเวณที่ ๓ ซึ่งมีขอบเขต ได้แก่ บริเวณวัดเมืองกาย ตำบลวัดเกต และบริเวณบ้านป่ายาง หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

มาตรการ

- ข้อ ๑** เป็นการกำหนดให้กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ ๒** เป็นการกำหนดพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงนี้ เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยมีมาตรการคุ้มครองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้
- ข้อ ๓** เป็นการจำแนกพื้นที่ตามข้อ ๒ เป็น ๓ บริเวณ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
- บริเวณที่ ๑** ได้แก่ พื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวเส้นศูนย์กลางของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ (ถนนสายเชียงใหม่ - ลำพูน) ออกไปทั้งสองด้าน ด้านละ ๑๐ เมตร
- บริเวณที่ ๒** ได้แก่ พื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวเส้นศูนย์กลางของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ (ถนนสายเชียงใหม่ - ลำพูน) ออกไปทั้งสองด้าน ด้านละ ๔๐ เมตร แต่ไม่รวมพื้นที่ในบริเวณที่ ๑ และบริเวณที่ ๓
- บริเวณที่ ๓** ได้แก่ พื้นที่ซึ่งอยู่ในบริเวณวัดเมืองกาย ตำบลวัดเกต และบริเวณบ้านป่ายาง หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
- ข้อ ๔** เป็นการกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการห้ามการกระทำหรือการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ในบริเวณที่ ๑ และบริเวณที่ ๓ ที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อต้นยางนาและต้นขี้เหล็ก เพื่อรักษา คุ้มครอง และคงไว้ซึ่งสภาพด้านกายภาพของพื้นที่
- ข้อ ๕** เป็นการกำหนดมาตรการห้ามก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ในบริเวณที่ ๑ และกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับบริเวณที่ ๒ และ ๓ เกี่ยวกับการก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ตามความเหมาะสมในแต่ละบริเวณ โดยสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองและเพิ่มการกำหนดสีให้สอดคล้องกลมกลืนกับธรรมชาติ เพื่อบรรเทาผลกระทบด้านมลภาวะต่อระบบนิเวศและป้องกันผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาทัศนียภาพของพื้นที่

มาตรการ (ต่อ)

- ข้อ ๖ เป็นการกำหนดมาตรการห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารในบริเวณที่ ๒ เพื่อคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของพื้นที่
- ข้อ ๗ เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การก่อสร้างอาคาร ห้องแถว หรือตึกแถว ในบริเวณที่ ๒ ให้ดำเนินการก่อสร้างหรือดัดแปลงเพื่อทดแทนอาคาร ห้องแถว หรือตึกแถวเดิมที่มีสภาพชำรุดได้ โดยให้มีรูปแบบของสถาปัตยกรรมท้องถิ่น และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือข้อบัญญัติท้องถิ่น
- ข้อ ๘ เป็นการกำหนดให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน ทำหน้าที่ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประสาน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บังคับมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- ข้อ ๙ เป็นการกำหนดให้จังหวัดดำเนินการจัดทำแผนฟื้นฟูและอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่
- ข้อ ๑๐ เป็นบทบัญญัติรองรับไว้ว่า หากกฎหมายใดกำหนดมาตรการที่มีผล เป็นการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมได้ดีกว่ามาตรการที่กำหนดไว้ในกระทรวงนี้ ก็ให้เป็นไปตามมาตรการที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น
- ข้อ ๑๑ เป็นบทบัญญัติให้ผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอาคาร หรือการประกอบกิจการใด ๆ ในพื้นที่ตามข้อ ๓ ปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ด้วย
- ข้อ ๑๒ เป็นบทบัญญัติรองรับสิทธิและกำหนดขอบเขตการดำเนินการต่อไป ของการกระทำการประกอบกิจกรรม หรือการประกอบกิจการใด ที่ต้องห้ามตามกฎหมายกระทรวงนี้

มาตรการ (ต่อ)

ข้อ ๑๓ เป็นบทบัญญัติรองรับสิทธิสำหรับอาคารที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ ก่อนวันที่ กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย กฎกระทรวง ฉบับนี้ แต่ห้ามดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารดังกล่าว ให้เป็นอาคารชนิดหรือประเภทที่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด ไว้ในกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๔ เป็นบทบัญญัติรองรับสิทธิสำหรับอาคารที่ยังก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ แต่เป็นอาคารที่ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือที่ได้รับ อนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ ใช้บังคับและยังก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้ไม่แล้วเสร็จ ให้คงปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ ใช้บังคับจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จตามที่ได้รับอนุญาตหรือที่ ได้รับแจ้งไว้ แต่การขอเปลี่ยนแปลงการอนุญาตหรือการแจ้งหรือ การดำเนินการอื่นใดในวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

ส่วนที่ ๖

รายละเอียดและคำอธิบาย ประกอบกฎกระทรวง

วรสคแรก

เป็นการอธิบายถึงฐานกฎหมายในการดำเนินการออกประกาศกระทรวงฉบับนี้ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเมื่อพื้นที่เข้าข่ายตามมาตรา ๔๓ แล้วการออกกฎกระทรวงนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ จึงออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑

กฎกระทรวงฉบับนี้ มีผลใช้บังคับนับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๕)

ข้อ ๒

เป็นการกำหนดขอบเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงของตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง ตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยมีมาตรการคุ้มครองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้

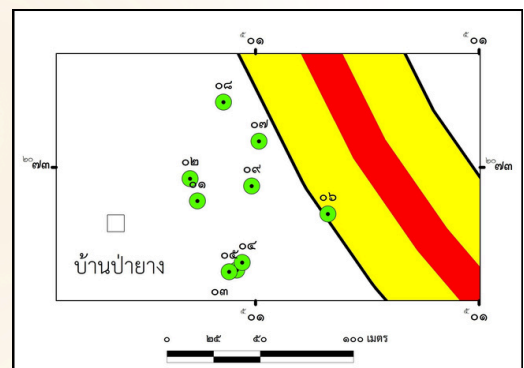
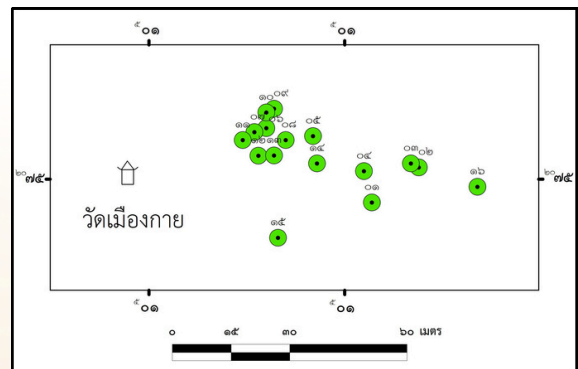
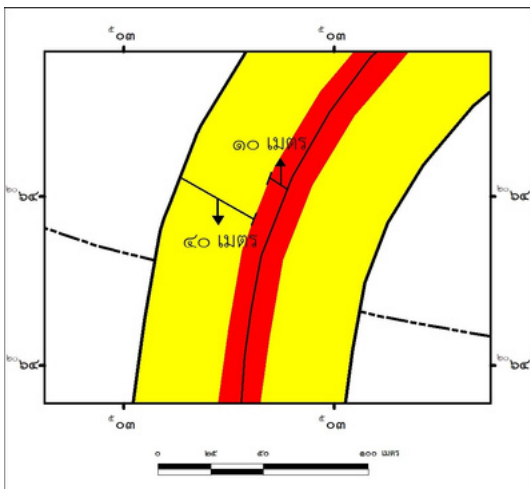
ข้อ ๓

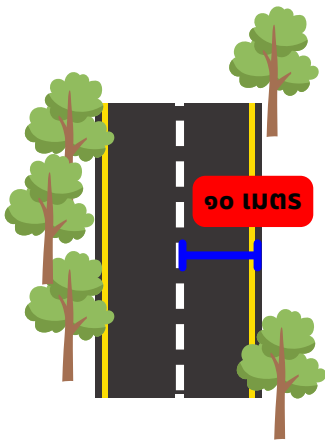
เพื่อให้มีมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมควบคุมในแต่ละบริเวณ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะทางระบบนิเวศของต้นไม้ที่แตกต่างกัน กฎกระทรวงฉบับนี้จึงได้แบ่งบริเวณพื้นที่ตามข้อ ๒ ออกเป็น ๓ บริเวณ ดังนี้

บริเวณที่ ๑ ได้แก่ พื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวเส้นศูนย์กลางของทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๐๖ (ถนนสายเชียงใหม่ – ลำพูน) ออกไปทั้งสองด้าน ด้านละ ๑๐ เมตร

บริเวณที่ ๒ ได้แก่ พื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวเส้นศูนย์กลางของทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๐๖ (ถนนสายเชียงใหม่ – ลำพูน) ออกไปทั้งสองด้าน ด้านละ ๔๐ เมตร แต่ไม่รวมพื้นที่ในบริเวณที่ ๑

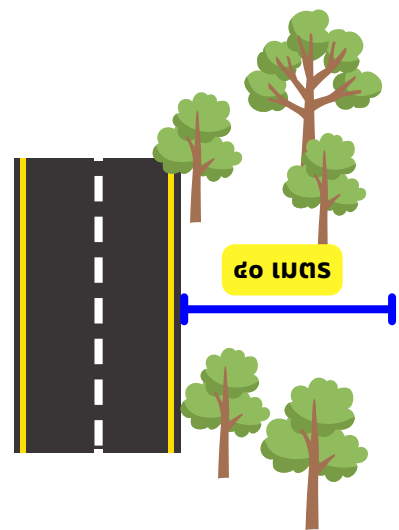
บริเวณที่ ๓ ได้แก่ พื้นที่ซึ่งอยู่ในบริเวณวัดเมืองกาย ตำบลวัดเกต และบริเวณ บ้านป่ายาง หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่บริเวณที่ ๑ หมายถึง พื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวเส้นศูนย์กลางของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ (ถนนสายเชียงใหม่ – ลำพูน) ออกไปทั้งสองด้าน ด้านละ ๑๐ เมตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการคุ้มครองระบบรากของต้นไม้ที่มีขนาดเท่ากับความกว้างของเรือนยอด รวมทั้งลำต้นของต้นยางนาและต้นขี้เหล็กไม่ให้มีกิจกรรมหรือการกระทำที่รบกวนต้นยางนาและต้นขี้เหล็ก และจัดระบบสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ของถนน ซึ่งระยะห่างของต้นยางนาจากกึ่งกลางถนนที่ไกลที่สุด เท่ากับ ๑๕.๕ เมตร

พื้นที่บริเวณที่ ๒ หมายถึง พื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวเส้นศูนย์กลางของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ (ถนนสายเชียงใหม่ – ลำพูน) ออกไปทั้งสองด้าน ด้านละ ๔๐ เมตร แต่ไม่รวมพื้นที่ในบริเวณที่ ๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมกิจกรรมบางประเภทที่มีแนวโน้มว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายและเป็นอันตรายต่อต้นยางนาและต้นขี้เหล็ก เช่น การปรับ เปลี่ยน เท หรือปูพื้นที่ด้วยซีเมนต์หรือแอสฟัลต์ การตอกหรือติดตั้งป้ายโฆษณา การเททิ้งของเหลว เป็นต้น

พื้นที่บริเวณที่ ๓ หมายถึง พื้นที่ซึ่งอยู่ในบริเวณวัดเมืองกาย ตำบลวัดเกต ที่มีต้นยางนา จำนวน ๑๖ ต้น และบริเวณบ้านป่ายาง หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ที่มีต้นยางนา จำนวน ๙ ต้น

เหตุผลในการกำหนด บริเวณที่ ๑ และบริเวณที่ ๒

เนื่องจากพื้นที่บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ ในตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง ตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน มีเอกลักษณ์อันเป็นประวัติศาสตร์ที่สำคัญของเส้นทางสายนี้ คือ ต้นยางนาและต้นขี้เหล็กตลอดแนวนนสายเชียงใหม่ - ลำพูน จากจังหวัดเชียงใหม่จนถึงจังหวัดลำพูน ซึ่งถือได้ว่าเป็นถนนที่มีลักษณะโดดเด่น อันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงได้แบบอย่างมาจากประเทศยุโรปในการปลูกต้นไม้ตามแนวนนทั้งสองข้างทาง และเป็นสัญลักษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงและแบ่งเขตเมือง มีคุณค่าและความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีอายุเกือบ ๒๐๐ ปี และในปัจจุบันพบการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เริ่มมากขึ้น ส่งผลให้สถานภาพของถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน อันเป็นเอกลักษณ์ของเมืองกลับเสื่อมสภาพลงอย่างเห็นได้ชัด และเริ่มหมดคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขและป้องกันปัญหาดังกล่าวเนื่องจากตามหลักฐานที่ปรากฏต้นยางนามีจำนวนลดลงอย่างมาก

และในอนาคตต้นยางนาและต้นขี้เหล็กจะมีแนวโน้มลดลงอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งหากปล่อยปัญหาเหล่านี้ไว้โดยไม่มีการคุ้มครองต้นยางนา และต้นขี้เหล็ก ย่อมส่งผลกระทบต่อต้นยางนา และต้นขี้เหล็ก คุณภาพทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมในเส้นทางสายประวัติศาสตร์ จึงเห็นว่ามีมีความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นไว้แต่เบื้องต้น

เหตุผลในการกำหนดบริเวณที่ ๓

ส่วนเหตุผลในการกำหนดบริเวณที่ ๓ เนื่องจาก การประชุมรับฟังความคิดเห็นในพื้นที่ผู้แทนกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ยางนา ได้เสนอให้มีการคุ้มครองต้นยางนาในบริเวณดังกล่าวเนื่องจากเป็นต้นยางนาที่ปลูกพร้อมกับต้นยางนาในบริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ โดยช่วงที่ปลูกนั้นได้ใช้พื้นที่บริเวณวัดเมืองกาย เป็นแหล่งพักกล้าไม้ยางนา จึงมีต้นยางนาหลงเหลืออยู่ในพื้นที่วัดเมืองกาย และต้นยางนาในบริเวณบ้านป่ายางเป็นต้นยางนาที่ปลูกพร้อมกับต้นยางนาในบริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ ที่ได้รับการประกาศเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามประกาศกระทรวงฯ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้วจึงควรได้รับการประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเช่นกัน

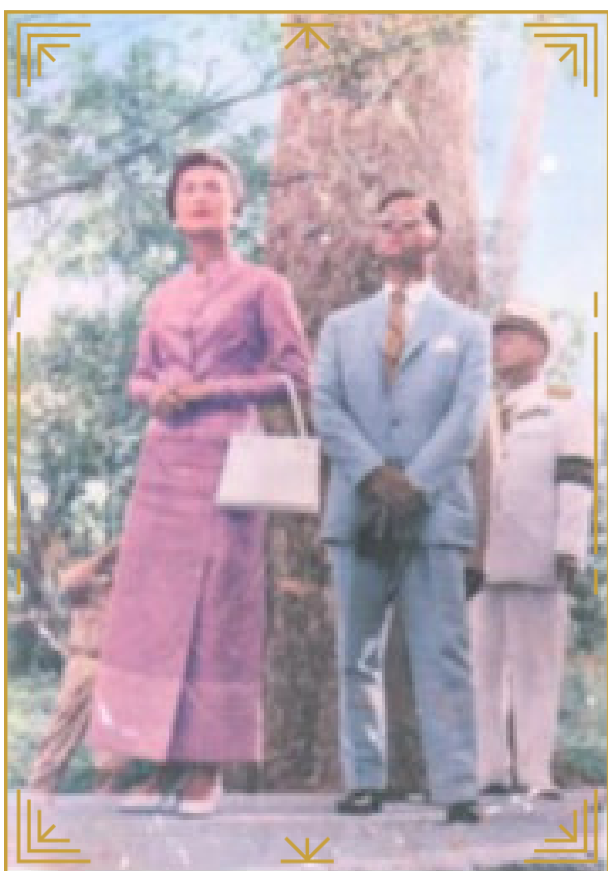

ยางนา : ไม้มีค่าที่อยู่ในหลวงทรงห้วย พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ได้มีพระราชปรารภเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ด้วยทรงห้วยในสถานการณ์ของไม้ยางนาว่า

“ไม้ยางนาในประเทศไทยได้ถูกตัดฟันไปใช้สอย และทำเป็นสินค้ากันเป็นจำนวนมากขึ้นทุกปี เป็นที่น่าวิตกว่าหากมิได้ทำการบำรุงส่งเสริม และดำเนินการปลูกไม้ยางนาขึ้นแล้ว ปริมาณไม้ยางนาก็จะลดน้อยลงไปทุกที จึงควรที่จะได้มีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการปลูกไม้ยางนา เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติ”

นอกจากนั้นสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำรัสสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อครั้งทรงเสด็จไปเปิดห้องเรียนคอมพิวเตอร์พระราชทาน ณ ศูนย์สังเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ ในคราวเสด็จเสวยพระกระยาหารค่ำ ณ ศูนย์สุขภาพ ธารรินจินดา อำเภอเมืองเชียงใหม่ ว่า **“ฝากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ อย่าให้ใครตัดต้นยางที่ถนนเชียงใหม่-ลำพูน เพราะไม่มีที่ไหนอีกแล้ว”**

ภาพถนนสายต้นยางนาในอดีต

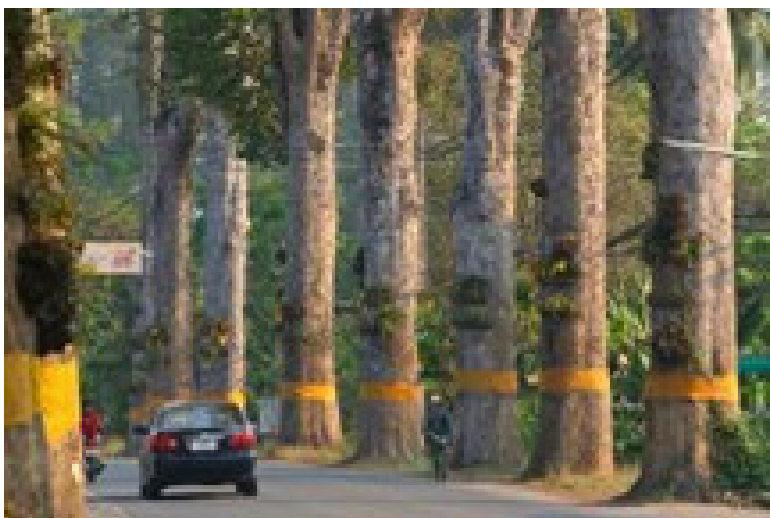
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
ทรงเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรต้นยางนา
เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖
ณ อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ยางนา เป็นเสมือนพญาไม้แห่งเอเชียอาคเนย์ เพราะมีขนาดใหญ่ มีถิ่นกำเนิดอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย อาจมีความสูงถึง ๕๐ เมตร และมีเส้นรอบวงที่ระดับอกถึง ๗ เมตรเศษ เป็นไม้เนื้อแข็งประเสริฐ แทบทุกส่วนสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นแหล่งอาหารป่า แหล่งนันทนาการ น้ำมัน สมุนไพร และเนื้อไม้สำหรับใช้สอยทั่วไป

พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๒๕ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๕๙ ได้ให้ความสำคัญกับไมยางนาเท่าเทียมกับไม้สัก โดยมาตรา ๔ กำหนดว่า “ทำไม้ หมายความว่า ตัด ฟัน กาน โคน ลิด เลื่อย ผ่า ถาก ทอน ขุด ชักลากไม้ในป่า หรือนำไม้ออกจากป่า ด้วยประการใดๆ และหมายความรวมถึงการกระทำความดังกล่าวกับไม้สักหรือไมยางที่ขึ้นอยู่ในดินที่มีใช้ป่า หรือการนำไม้สักหรือไมยางออกจากดินที่ไม้นั้นๆ ขึ้นอยู่ด้วย”

ส่วนมาตรา ๗ กำหนดว่า **“ไม้สักและไมยางทั่วไปในราชอาณาจักรไม่ว่าจะขึ้นอยู่ที่ใดเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก ไม้ชนิดอื่นในอันจะได้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใดได้กำหนดโดยเฉพาะพระราชกฤษฎีกา”**

ดังนั้น ไมยางบริเวณถนนเชียงใหม่-ลำพูน จึงเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔

เป็นการกำหนดมาตรการห้ามกระทำการหรือประกอบกิจกรรมในพื้นที่บริเวณที่ ๑ และบริเวณที่ ๓ ดังต่อไปนี้

(๑) การฟัน ตัด โค่น รวมถึงการตัดแต่งกิ่ง ต้นยางนาหรือต้นขี้เหล็ก เว้นแต่เป็นการดำเนินการของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการดูแลหรือบำรุงรักษาต้นยางนาหรือต้นขี้เหล็ก รวมทั้งเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่บุคคลและทรัพย์สิน

(๒) การกระทำอันตรายด้วยประการใด ๆ ต่อระบบรากหรือลำต้นของต้นยางนาหรือต้นขี้เหล็ก เว้นแต่เป็นการดำเนินการเพื่อบำรุงรักษาพื้นผิวดินเดิม

(๓) การเทพื้นปูพื้นที่ด้วยซีเมนต์ ยางมะตอย หรือวัสดุอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อระบบรากของต้นยางนาหรือต้นขี้เหล็ก เว้นแต่เป็นการดำเนินการเพื่อบำรุงรักษาพื้นผิวดินเดิม

(๔) การติดตั้งป้ายหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย ในลักษณะที่ก่อให้เกิดอันตรายหรือบดบังต้นยางนาหรือต้นขี้เหล็ก

(๕) การกระทำใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความร้อน ความสั่นสะเทือน สารเคมี หรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ต้นยางนาหรือต้นขี้เหล็กเสื่อมสภาพหรือเป็นอันตราย

(๖) การใช้เป็นสถานที่ทิ้งขยะมูลฝอย ซากอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือการกำจัดขยะมูลฝอย โดยวิธีฝังกลบ เผา หรือวิธีอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อต้นยางนาหรือต้นขี้เหล็ก

(๗) การเทพื้นหรือทิ้งของเหลวหรือสิ่งอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบรากของต้นยางนา หรือต้นขี้เหล็ก

การกำหนดมาตรการดังกล่าวเพื่อป้องกันการตัด หรือการกระทำที่ทำให้เกิดอันตรายและความเสียหายต่อลำต้น และเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดต่อระบบรากต้นไม้ รวมทั้งเพื่อความเป็นระเบียบ และรักษาทัศนียภาพที่ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ให้มีการพัฒนาพื้นที่ไปสู่การเป็นถนนสายประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งสภาพปัจจุบันของต้นยางนาและต้นขี้เหล็กมีความเสื่อมโทรมเนื่องจากการขยายตัวของชุมชน และการเทหรือปูพื้นที่ด้วยซีเมนต์ ยางมะตอย การขุดโค่นต้น การรดน้ำร้อน การเจาะ ตอก ติดตั้งป้ายโฆษณา รวมทั้งใส่สารเคมีในลำต้นเพื่อให้ต้นไม้ยืนต้นตาย เป็นต้น

จังหวัดเชียงใหม่ได้มีนโยบายว่าหากมีต้นไม้ยืนต้นตายจะตัดต้นออกโดยให้เหลือลำต้นคงไว้ ๔ เมตร แทนการตัดให้เหลือต่อเสมอพื้นจราจรแบบเดิม ทำให้ลดปัญหาการทำให้ต้นยางนายืนต้นตาย เพื่อให้พื้นที่ด้านหน้าโล่งเพิ่มพื้นที่ทางเศรษฐกิจ และเนื่องจากต้นยางนาเป็นต้นไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ หากจะมีการตัดต้นยางนา จะต้องขออนุญาตตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การเทปูนซีเมนต์ชิดติดโคนต้นยางนา

การตอกตะปูที่ต้นยางนา

บริเวณถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน พบว่า ต้นยางนาในเขตจังหวัดเชียงใหม่ มีป้าย ประชาสัมพันธ์ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ อยู่ริมถนนและตอกติดบริเวณต้นยางนา

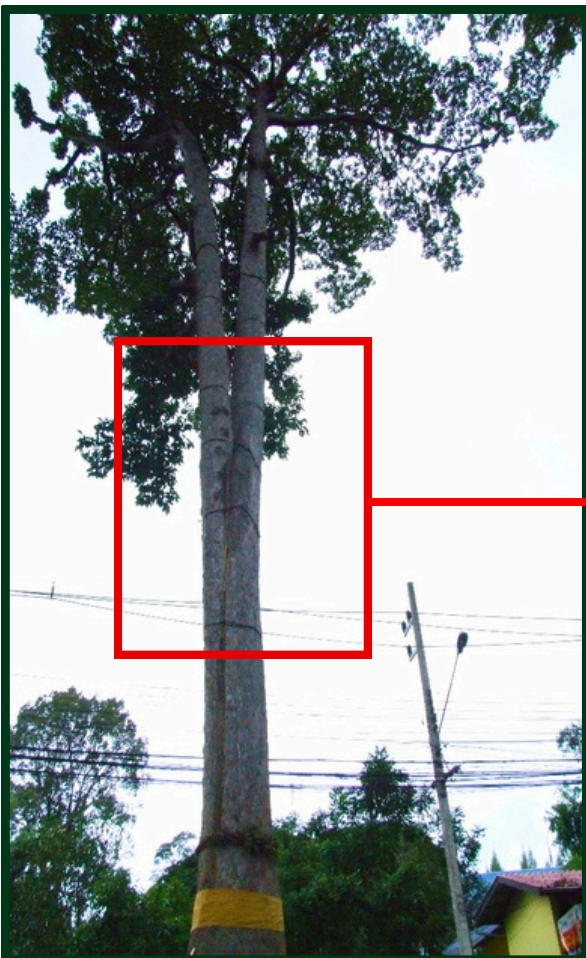
ป้ายประชาสัมพันธ์ขนาดเล็ก
และขนาดใหญ่ที่อยู่ริมถนน
และตอกติดบริเวณต้นยางนา

ต้นยางนาที่ถูกพายุพัด
จนลำต้นหมุนเป็นเกลียว

ต้นยางนาที่ถูกพายุพัดจนลำต้น
ฉีกขาดออกจากกัน ท้องถื่นได้ใช้
เส้นลวดขนาดใหญ่รัดเข้าหากัน
ไว้เช่นเดิม

ในพื้นที่บริเวณที่ ๑ ห้ามก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ
ในพื้นที่บริเวณที่ ๒ และบริเวณที่ ๓ การก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคาร
หรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ต้องมีความสูงไม่เกิน ๑๒ เมตร และการให้สี
ภายนอกอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต้องเป็นสีที่มีความกลมกลืนกับธรรมชาติ หรือสภาพ
แวดล้อมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น การวัดความสูง
ของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นดาดฟ้า สำหรับอาคาร
ทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔ ได้ให้ความหมาย
“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานและสิ่งที่
สร้างขึ้นอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

เนื่องจากพื้นที่ถนนสายเชียงใหม่ - ลำพูน เป็นบริเวณที่ต้องการคงไว้
ซึ่งความเป็นถนนสายประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม มีทัศนียภาพที่เหมาะสม
จึงจำเป็นต้องจำกัดความสูงของอาคาร และสีที่มีความกลมกลืนกับธรรมชาติ
เช่น สีอิฐ สีดินเผา

ข้อ ๖

ในพื้นที่บริเวณที่ ๒ ห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารให้เป็นอาคาร ดังต่อไปนี้

(๑) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(๒) อาคารขนาดใหญ่หรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดคํานิยามไว้ ดังนี้ **“โรงแรม”** หมายความว่า สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทาง หรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน ทั้งนี้ ไม่รวมถึง

(๑) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวซึ่งดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจองค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเพื่อการกุศล หรือการศึกษา ทั้งนี้ โดยมีใช่เป็นการหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน

(๒) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการที่พักอาศัยโดยคิดค่าบริการเป็นรายเดือนขึ้นไป เท่านั้น

(๓) สถานที่พักอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔ ได้ให้ความหมาย **“อาคารขนาดใหญ่พิเศษ”** หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้พื้นที่อาคารหรือส่วนใดของอาคารเป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันตั้งแต่หนึ่งหมื่นตารางเมตรขึ้นไป

ซึ่งโดยเจตนารมณ์ของกฎกระทรวงฉบับนี้ ต้องการให้พื้นที่ที่ตลอดแนวเส้นทางเป็นถนนสายประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม จึงต้องควบคุมมิให้มีโรงแรมหรืออาคารขนาดใหญ่เกิดขึ้น

ทั้งนี้ ได้นำข้อกำหนดบางส่วนในเขตควบคุมอาคารตามพระราชกฤษฎีกา ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ เขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ และเขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๕ มาปรับใช้เป็นมาตรการในประกาศกระทรวงฉบับนี้ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้ห้ามการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ซึ่งเป็นอาคารขนาดใหญ่ การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรม ประเภทอาคารขนาดใหญ่ ประเภทห้องแถวหรือตึกแถว ประเภทห้องชุด อาคารชุด หรือหอพัก ดังนั้น การกำหนดมาตรการข้อนี้จึงเป็นการเสริมกฎหมายดังกล่าวให้มีความเข้มข้นขึ้น

(๓) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ มาตรา ๓ ได้ให้ความหมาย **“สถานบริการ”** หมายความว่า สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในทางการค้าดังต่อไปนี้

- (๑) สถานเต้นรำ รำวง หรือรอกเง้ง เป็นปกติธุระประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคู่บริการ
- (๒) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการโดยมีผู้บําเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า
- (๓) สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า เว้นแต่

(ก) สถานที่ซึ่งผู้บริการได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขากายภาพแผนไทยประเภทการนวดไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะหรือได้รับยกเว้นไม่ต้องขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขากายภาพแผนไทยประเภทการนวดไทยตามกฎหมายดังกล่าว หรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(ข) สถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะต้องมีลักษณะของสถานที่ การบริการหรือผู้ให้บริการเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย ประกาศดังกล่าว จะกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานนั้นด้วยก็ได้ หรือ

(ค) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ โดยมีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(ก) มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิงและยินยอมหรือปล่อยให้ละเลยให้นักท่องเที่ยว นักแสดง หรือพนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ข) มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มีผู้บริการขับร้องเพลงกับลูกค้า หรือยินยอมหรือปล่อยให้พนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ค) มีการเต้นหรือยินยอมให้มีการเต้น หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเต้นบนเวที หรือการเต้นบริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม

(ง) มีลักษณะของสถานที่ การจัดแสงหรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา

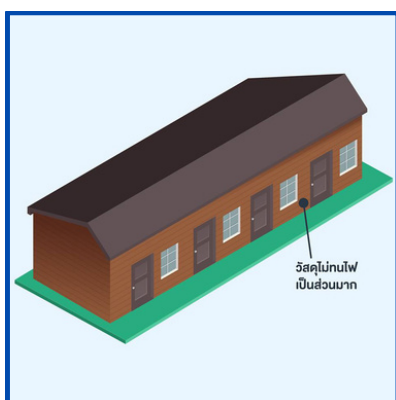
(๖) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) ห้องแถวหรือตึกแถวที่มีความยาวด้านหน้าอาคารรวมเกินกว่า ๓๖ เมตร

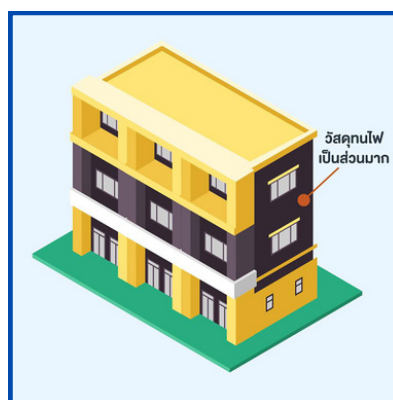
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดค่านियามไว้ ดังนี้

“ห้องแถว” หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างต่อเนื่องกันเป็นแถวยาวตั้งแต่สองคูหาขึ้นไป มีผนังแบ่งอาคารเป็นคูหาและประกอบด้วยวัสดุไม้ทนไฟเป็นส่วนใหญ่

“ตึกแถว” หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างต่อเนื่องกันเป็นแถวยาวตั้งแต่สองคูหาขึ้นไปมีผนังแบ่งอาคารเป็นคูหาและประกอบด้วยวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่

ห้องแถว

ตึกแถว

(๕) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕ ได้ให้ความหมาย **“โรงงาน”** หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม สำหรับทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใดๆ ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ ได้นำข้อกำหนดบางส่วนในเขตผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ เขตผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ และเขตผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยผังเมืองรวมเมืองลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๕ มาปรับใช้เป็นมาตรการในประกาศกระทรวงฉบับนี้ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้ห้ามการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทโรงงานทุกจำพวกตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ดังนั้น การกำหนดมาตรการข้อนี้จึงเป็นการเสริมกฎหมายดังกล่าวให้มีความเข้มข้นขึ้น

(๖) โรงฆ่าสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์ และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้ความหมาย **"โรงฆ่าสัตว์"** หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการฆ่าสัตว์ ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ได้นำข้อกำหนดบางส่วนในเขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ เขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้ผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ และเขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๕ มาปรับใช้เป็นมาตรการในประกาศกระทรวงฉบับนี้ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้ห้ามการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภท การเลี้ยงสัตว์ทุกชนิดเพื่อการค้า และโรงฆ่าสัตว์ ดังนั้น การกำหนดมาตรการข้อนี้จึงเป็นการเสริมกฎหมายดังกล่าวให้มีความเข้มข้นขึ้น

(๗) สถานที่บรรจุก๊าซตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า "น้ำมันเชื้อเพลิง" ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"น้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า

(๑) ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันดิบ น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา และน้ำมันหล่อลื่น

(๒) สิ่งอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นวัตถุดิบในการกลั่นหรือผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ใช้หรืออาจใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่น หรือสิ่งอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่น ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า "คลังน้ำมันเชื้อเพลิง" ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"คลังน้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงตามปริมาณหรือประเภทกิจการที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตให้เป็นเขตคลังน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนถึงสิ่งก่อสร้าง ถัง ท่อ และอุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และรวมถึงสถานที่ที่ใช้ในการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้เป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตในโรงกลั่นหรือผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง

ทั้งนี้ ได้นำข้อกำหนดบางส่วนในเขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ เขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้ผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ และเขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๕ มาปรับใช้เป็นมาตรการในประกาศกระทรวงฉบับนี้ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้ห้ามการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภท สถานที่บรรจุก๊าซ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนั้น การกำหนดมาตรการข้อนี้จึงเป็นการเสริมกฎหมายดังกล่าวให้มีความเข้มข้นขึ้น

(๘) คลังวัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้ความหมาย **“วัตถุอันตราย”** หมายความว่า วัตถุดังต่อไปนี้

- (๑) วัตถุระเบิดได้
- (๒) วัตถุไวไฟ
- (๓) วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์
- (๔) วัตถุมีพิษ
- (๕) วัตถุที่ทำให้เกิดโรค
- (๖) วัตถุกัมมันตรังสี
- (๗) วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม
- (๘) วัตถุกัดกร่อน
- (๙) วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง
- (๑๐) วัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ ได้นำข้อกำหนดบางส่วนในเขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ เขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ และเขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๕ มาปรับใช้เป็นมาตรการในประกาศกระทรวงฉบับนี้ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้ห้ามการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภท คลังน้ำมันเชื้อเพลิงและสถานที่ที่ใช้ในการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนั้น การกำหนดมาตรการข้อนี้จึงเป็นการเสริมกฎหมายดังกล่าว และกำหนดเรื่องความปลอดภัยให้มีความเข้มข้นขึ้น

- (๙) สถานที่หรืออาคารเก็บสินค้า สถานที่รับส่งสินค้า หรือการประกอบกิจการรับส่งสินค้า แต่ไม่รวมถึงการเก็บสินค้าหรือสิ่งของเพื่อการจำหน่าย ณ สถานที่นั้น

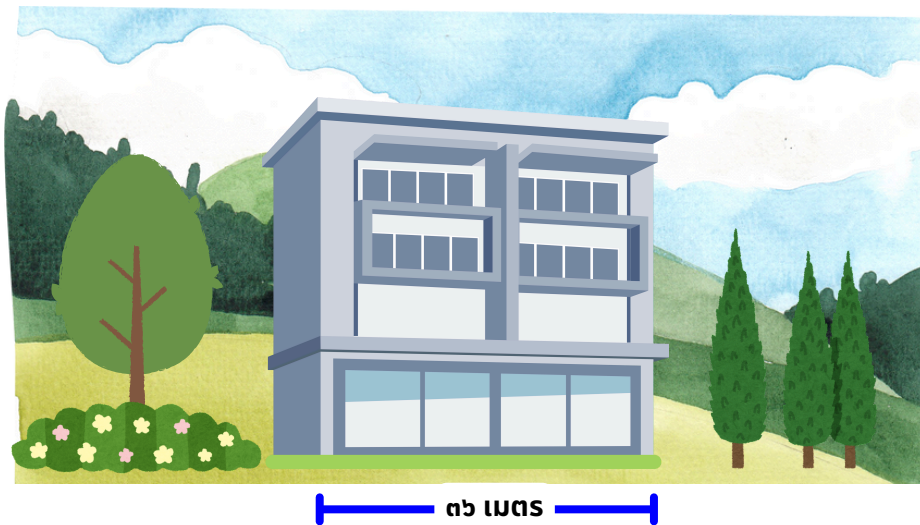
ยกเว้น การเก็บสินค้าหรือสิ่งของเพื่อการจำหน่าย ณ สถานที่นั้น

ทั้งนี้ ได้นำข้อกำหนดบางส่วนในเขต เขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ เขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ และเขตผังเมืองรวมตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๕ มาปรับใช้เป็นมาตรการในประกาศกระทรวงฉบับนี้ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้ห้ามการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทซื้อขายหรือเก็บวัสดุ ดังนั้น การกำหนดมาตรการข้อนี้จึงเป็นการเสริมกฎหมายดังกล่าวให้มีความเข้มข้นขึ้น

ข้อ ๗

ในพื้นที่บริเวณที่ ๒ การก่อสร้างอาคาร หอแถว หรือตึกแถวที่มีความยาวด้านหน้าอาคารรวมไม่เกิน ๓๖ เมตร หรือการก่อสร้างหรือดัดแปลงเพื่อทดแทนอาคาร หอแถวหรือตึกแถวเดิมที่มีสภาพชำรุดให้ดำเนินการก่อสร้างหรือดัดแปลงโดยให้มีรูปแบบของสถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น

36 เมตร

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดค่านियามไว้ ดังนี้

“หอแถว” หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างต่อเนื่องกันเป็นแถวยาวตั้งแต่สองคูหาขึ้นไป มีผนังแบ่งอาคารเป็นคูหาและประกอบด้วยวัสดุไม่ทนไฟเป็นส่วนใหญ่

“ตึกแถว” หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างต่อเนื่องกันเป็นแถวยาวตั้งแต่สองคูหาขึ้นไป มีผนังแบ่งอาคารเป็นคูหาและประกอบด้วยวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่ ในพื้นที่บริเวณที่ ๒ ห้ามมิให้ก่อสร้าง หรือดัดแปลงเพื่อทดแทนอาคาร หอแถว หรือตึกแถวเดิมที่มีสภาพชำรุด ที่มีความยาวด้านหน้าอาคารรวมเกินกว่า ๓๖ เมตร และการก่อสร้างหรือดัดแปลงเพื่อทดแทนอาคาร หอแถว หรือตึกแถวเดิมที่มีสภาพชำรุด ควรมีรูปแบบของสถาปัตยกรรมท้องถิ่น และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมือง

ข้อ ๘

ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน ทำหน้าที่ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประสาน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมภายในเขตจังหวัดของตนให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ รวมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

กำหนดให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน ทำหน้าที่ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประสาน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมภายในเขตจังหวัดของตนให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ รวมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๙

เพื่อประโยชน์ในการสงวน รักษา อนุรักษ์ ปกป้อง พื้นฟู บูรณะ จัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตามข้อ ๓ ให้จังหวัดจัดทำแผนฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตามข้อ ๓ และให้นำแผนฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวไปรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ตามข้อ ๓ และปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามผลของการรับฟังความคิดเห็นก่อนนำไปบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามวรรคหนึ่ง

เพื่อประโยชน์ในการสงวน รักษา อนุรักษ์ ปกป้อง พื้นฟู บูรณะ จัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตามข้อ ๓ ให้จังหวัดจัดทำแผนฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตามข้อ ๓ และให้นำแผนฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวไปรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ตามข้อ ๓ และปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามผลของการรับฟังความคิดเห็นก่อนนำไปบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๐

ในพื้นที่ตามข้อ ๓ หากมีกฎหมายใดกำหนดมาตรการที่มีผลเป็นการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมไว้ดีกว่ามาตรการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ ก็ให้เป็นไปตามมาตรการที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น

เป็นบทบัญญัติรองรับในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว และมาตรการนั้นเป็นมาตรการที่ดีกว่ามาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ ก็ให้ใช้มาตรการที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแล หรืออนุญาต จะต้องพิจารณาในการบังคับใช้ในกรณีนี้

ข้อ ๑๑

ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอาคาร หรือการประกอบกิจการใด ๆ ในพื้นที่ตามข้อ ๓ ปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ด้วย

เป็นบทบัญญัติกำหนดให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ที่อนุญาต หรือกำกับควบคุมเกี่ยวกับอาคาร หรือการประกอบกิจการใดๆ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ที่กำหนดไว้ เช่น ด้านอาคาร ได้แก่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร/ด้านโรงงานอุตสาหกรรม ได้แก่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด เป็นต้น

ข้อ ๑๒

การกระทำ กิจกรรม หรือกิจการใดที่ต้องห้ามตามกฎกระทรวงนี้ ถ้าได้รับอนุญาตอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปได้ จนกว่าจะสิ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตหรือจนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตหรือไม่ต่อใบอนุญาต

ในการนี้ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามที่กฎหมายหรือกฎกระทรวงนี้กำหนดไว้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งประสงค์จะขออนุญาตดำเนินการนั้นต่อไปภายหลังสิ้นระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่ออายุหรือคำขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้อนุญาตตามพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตไว้เดิม

เป็นบทบัญญัติรองรับสิทธิที่มีอยู่แล้วสำหรับการกระทำ การประกอบกิจกรรม หรือการประกอบกิจการใดที่ต้องห้ามตามกฎกระทรวงนี้ โดยได้รับอนุญาตตามกฎหมายใดไว้แล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไปได้ตามกฎหมายนั้น แต่จะกระทำประกอบกิจกรรม ประกอบกิจการให้ขัดกับมาตรการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับนี้ไม่ได้

ข้อ ๑๓

อาคารที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ตามข้อ ๓ ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ แต่ห้ามดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารดังกล่าวให้เป็นอาคารชนิดหรือประเภทที่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้

เป็นบทบัญญัติรองรับสิทธิที่มีอยู่แล้วสำหรับอาคารที่ก่อสร้างเสร็จแล้ว โดยให้อาคารที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ก่อนวันที่กฎกระทรวงฉบับนี้ใช้บังคับ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับนี้ แต่จะดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงการใช้ให้ขัดกับมาตรการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับนี้ไม่ได้

ข้อ ๑๔

อาคารที่ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และยังก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงใช้ไม่แล้วเสร็จ ให้คงปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จตามที่ได้รับอนุญาตหรือที่ได้รับแจ้งไว้ แต่การขอเปลี่ยนแปลงการอนุญาตหรือการแจ้งหรือการดำเนินการอื่นใดในวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

เป็นบทบัญญัติรองรับสิทธิสำหรับอาคารที่ยังก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ แต่เป็นอาคารที่ได้รับใบอนุญาต หรือได้รับใบแจ้งการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นๆ อยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงฉบับนี้ใช้บังคับ แต่ยังก่อสร้าง ดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงใช้ไม่แล้วเสร็จ ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการในกฎกระทรวงฉบับนี้ แต่จะขอเปลี่ยนแปลงการอนุญาตหรือการแจ้งให้เป็นการขัดต่อกฎกระทรวงนี้ไม่ได้

ส่วนอาคารที่ได้ยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้ว ก่อนวันที่กฎกระทรวงฉบับนี้ใช้บังคับ การพิจารณาอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ตามกฎหมายที่มีอยู่ก่อน เช่น กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

ข้อเสนอแนะ

๑. จากการสำรวจพื้นที่บริเวณถนนสายต้นยางนา ตามกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง ตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ พบปัญหาการตอก ติด ตั้งป้ายโฆษณา บริเวณต้นยางนา และโคนต้น ทำให้ต้นยางนาได้รับความเสียหาย และเกิดปัญหาด้านภูมิทัศน์ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมทั้งพื้นที่เขตทางและพื้นที่โคนต้นยางนา จึงถูกบดทับปกคลุมด้วยซีเมนต์และแอสฟัลต์ จึงควรเสนอแนะให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดำเนินการจัดระเบียบภูมิทัศน์ในพื้นที่ที่มีปัญหาต่อไป

๒. ควรเร่งจัดทำแผนฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมาตรการที่กำหนดไว้ในประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การบริหารจัดการมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ในแนวต้นยางนาเป็นผู้ดูแลต้นยางนา ดังเช่นที่เทศบาลตำบลยางเนิ้งได้ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาดูแลต้นยางนาโดยกำหนดให้หนึ่งต้นต่อหนึ่งครัวเรือน

กลุ่มงานพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(สำนักงานชั่วคราว)

อาคารทิปโก้ ทาวเวอร์ ๒ ชั้น ๑๔

๑๑๘/๑ ถนนพระรามที่ ๖ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๒

www.onep.go.th

epa.onep.go.th

